

2/451- 4096/9807

FAZİLET PARTİSİ TEMM GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 04.02.2000
Sayı: 1286

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa İli'nin Büyükşehir, Harmancık, Keles, ve Orhaneli, İlçelerinin kalkınmada öncelikli yöreler arasına alınmasına dair kanun teklifimiz ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Faruk ÇELİK
Bursa milletvekili

Gerekçe

Büyükorhan, Harmancık, Keles, Orhaneli ilçeleri Bursa'nın Dağ ilçeleri olup, Yaklaşık olarak 1997 nüfus tespitinde Büyükorhan 19705, Harmancık 10267, Keles 18070, Orhaneli 29320, kişi olup toplam 77362 olarak belirlenmiştir.

Bu ilçelerimizin ekonomisinin tamamı tarıma dayalı olarak gelişmiştir. Adı geçen dört ilçenin tarımsal faaliyetleri de hemen hemen aynıdır. Süt hayvancılığı, Çilek yetiştiriciliği, sebzeçilik ve küçük baş hayvancılıktır. Söz konusu ilçelerin günlük süt üretimleri toplam 75 tondur. Yıllık çilek üretimi yıllara ve fiyatlara bağlı olarak değişmekle birlikte ortalama 25 bin tondur. Türkiye de çilek ürünün toplam % 26' sının bu bölgede üretildiği bilinen bir gerçektir. 1998 yılı küçükbaş hayvan sayıları toplamı ise 114,352'dir, Bölgenin arazi yapısı dağlık ve ormanlık olup, tarla ziraatı yaygın değildir.

Bölgenin % 75'i köylerde yaşamakta ve tarımsal faaliyetler ile uğraşmaktadır. 1998 yılı fiyatlarına göre dört ilçenin toplam tarımsal geliri 16,4 trilyondur. Kaldı ki Türkiye genelinde bir çok üründe olduğu gibi fiyat ürün istikrarsızlığı bu bölge içinde geçerlidir. Buna göre fert başına yıllık gelir olarak 31,4 milyon TL düşmektedir.

Bilindiği gibi kalkınmışlık ölçüsü'nün sıralaması sektörler itibari ile öncelikle birincisi Hizmet Sektörü, ikincisi Sanayi Sektörü üçüncüsü de Tarım Sektörü sıralaması ile belli olur. Bursa ilimiz kalkınmış iller bakımından Türkiye'nin ilk dört ilinden birisi olmasına rağmen adı geçen bu ilçelerimizin durumu içler açısidir. Çünkü bu ilçelerimizde Hizmet sektöründen ve sanayi sektöründen bahsetmemiz hiç mümkün değildir.

Bursa ili Büyükorhan, Harmancık, Keles, Orhaneli, ilçelerimizi daha önceki yıllarda kalkınmada öncelikli yöre olarak belirlenmiş olan Çanakkale ilimizin Bozcaada ve Gökçeada ilçelerimiz ile karşılaştırdığımızda çok rahat emsal teşkil edeceğini düşünüyoruz. Şöyleki; Devlet planlama Teşkilatı, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğünün, İlçelerin Sosyo-Ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırmasına göre, Çanakkale ilimizin Bozcaada ilçesi, Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi 1,940479, Gelişmişlik Grubu 2 çıkmış, aynı ilimizin Gökçeada ilçesinde ise Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi 0,806245, Gelişmişlik grubu ise 3 çıkmıştır. Bu duruma karşılık Bursa ilimizin Büyükorhan ilçesi Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksinde -0,480540, Gelişmişlik grubunda ise 4 çıkmıştır. Söz konusu Bursa ilimizin diğer ilçeleri olan, Harmancık İlçesinin, Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi,-0,299621, Gelişmişlik Grubu ise 4 tür. Keles İlçemizin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi -0,511470 olup Gelişmişlik Grubu ise 4 tür. Orhaneli İlçemizin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi ise -0,480540 olup gelişmişlik grubu da 4 tür.

Tüm Türkiye de 858 ilçemizde yapılmış olan Gelişmişlik sırası çalışmasında Çanakkale İlimizin, Bozcaada ilçesi 46. Sırada ve İl içindeki gelişmişlik sırası 2, Gökçeada ilçesi gelişmişlik sırası 128. Sırada ve il içindeki gelişmişlik sırası 4 olarak çıkmış iken, Bursa ilimizin, Büyükorhan ilçesi gelişmişlik sırası 549, İl içindeki gelişmişlik sırası ise 14, Harmancık İlçesinin gelişmişlik sırası 452, il içindeki gelişmişlik sırası 13, Keles İlçemizin Gelişmişlik sırası 571, il içindeki gelişmişlik sırası ise 15, Orhaneli İlçemizin Gelişmişlik sırası 354, il içindeki gelişmişlik sırası ise 12 olarak belirlenmiştir. Araştırma neticesinde de görüldüğü gibi Bursa'nın Dağ ilçeleri Hem Türkiye'nin, hem de Bursa ilinin en geri kalmış ilçeleridir. Bursa merkezi kalkınmış yöre olmasına rağmen bu ilçelerimiz yeterli miktarda ekonomik katkı alamamaktadır.

Bursa İlimizin, Büyükorhan, Harmancık, Keles, Orhaneli ilçelerimiz tüm geri kalmışlığına rağmen, gerekli önlemler alındığında, önemli potansiyeli olan ilçelerimizdir.

Bu potansiyeller, Tarım Potansiyeli; Bölgenin sahip olduğu nüfus yapısı ve tarımsal potansiyel nedeniyle, 4 ilçede hazırlanacak özel sektör ağırlıklı kırsal kalkınma proje demeti, tarım ve tarımsal sanayiye yönelik olduğun da bölgeye önemli oranda katkı sağlayacaktır.

Orman Potansiyeli; Ormanların sahip olduğu orman altı ürünleri hakkında her hangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma ile ormanlardaki bitki deseni ve potansiyeli tespit edildikten sonra ilaç, kimya ve gıda sanayii için önemli bir birikim ve orman köylüsü için önemli bir gelir kaynağı tespit edilebilecektir.

Turizm Potansiyeli; Bölgede yer alan 4 ilçemizde de Osmanlı İmparatorluğu döneminde av bölgesi olarak kullanılmıştır. Bölgenin bu potansiyeli halen mevcuttur. Buralarda yapılacak karavan, bungalov tesisleri, Osmanlıdan kalma ve bozulmamış köy evlerinin restorasyonu ile bu bölge yerli ve yabancı turistlerin geçiş güzergahından ayrılarak bu bölgeye gidilmektedir. Ayrıca sıcak su kaynakları ve Alabalık Restoranları bölge halkı için önemli bir gelir kaynağı olabilecektir.

Madencilik Potansiyeli; Bölgede krom, magnezit, kömür, kireç, mermer ve çakmak taşı gibi çok sayıda maden mevcuttur. Bu madenlerin kullanımı son derece düşüktür. Bu madenlerin değerlendirilmesi, işletilmesi, çıkarılması ve pazarlanmasının bölge halkınca yapılması halinde önemli bir potansiyel atıl kalmayacaktır. Bölgedeki akarsuların debileri tespit edilerek bu akarsular üzerinde küçük enerji santralleri yapılması da düşünülebilir.

BURSA İLİ'NİN BÜYÜKORHAN, HARMANCIK, KELES VE ORHANELİ İLÇELERİNİN KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRELER ARASINA ALINMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - Bursa ili'nin Büyükorhan, Harmancık, Keles ve Orhaneli ilçeleri kalkınmada öncelikli yöreler arasına alınmıştır.

MADDE 2 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.